

مطالعه جامعه شناختی راهکارهای توانمند سازی زنان روستایی و عشایر

کریم میرزاخانی^۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۹/۰۷ تاریخ چاپ: ۱۳۹۹/۰۹/۱۷

چکیده

از حدود یک دهه پیش رویکرد توانمندسازی زنان روستایی و عشایر در برنامه‌های توسعه طرح شده است. همسو با رویکرد مذکور، هدف تحقیق حاضر مطالعه جامعه شناختی راهکارهای توانمندسازی زنان روستایی و عشایر بوده است. در کشورهای در حال توسعه، با وجود اینکه زنان در اجتماعات کوچک از جمله روستایی و عشایر نقش حیاتی ایفای نقش می کنند، اما توانایی آنان به میزان بسیار کمتری ارزش گذاری شده است. بر این اساس، شناسایی عوامل موثر بر توانمندسازی زنان روستایی و عشایر که تقریباً نیمی از جمعیت فعال جامعه را تشکیل می دهند، می تواند در جهت افزایش توانایی این زنان، موثر واقع شود. چارچوب نظری تحقیق برگرفته از نظریات توانمندسازی و روش تحقیق، از نظر گردآوری داده‌ها، اسنادی- توصیفی و از نظر هدف از نوع کاربردی می باشد. یافته‌های تحقیق نشان می دهد که مهمترین عوامل موثر بر توانمند سازی زنان روستایی و عشایر، همکاری آنان در فعالیت های اقتصادی، عوامل فردی و اجتماعی است. علاوه بر این، اساسی ترین موانع موجود در مسیر توانمندسازی زنان عواملی نظیر نبود فرصت‌های شغلی، پایین بودن میزان تحصیلات، وجود تعصبات خانوادگی و نبود حمایت‌های قانونی و شبکه ارتباطی می باشد. نتایج تحقیق بیانگر این است برای ارتقاء توانمندی زنان روستایی و عشایر، برنامه ریزی جهت گسترش مشارکت آنان در فعالیت های اجتماعی، اقتصادی و حذف این موانع مشارکت ضروری است؛ بنابراین، سیاستگذاران و برنامه ریزان حوزه زنان می بایست به دنبال روش هایی برای افزایش انگیزه زنان روستایی و عشایر، به منظور شکوفایی استعدادها و تواناییهای آنان و ایجاد زمینه های لازم برای بکارگیری این استعدادها باشند.

واژگان کلیدی

توانمندسازی، زنان، روستا، عشایر، عوامل اجتماعی

۱. دانشجوی دکتری جامعه شناسی گرایش توسعه اجتماعی روستایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، تهران، ایران.